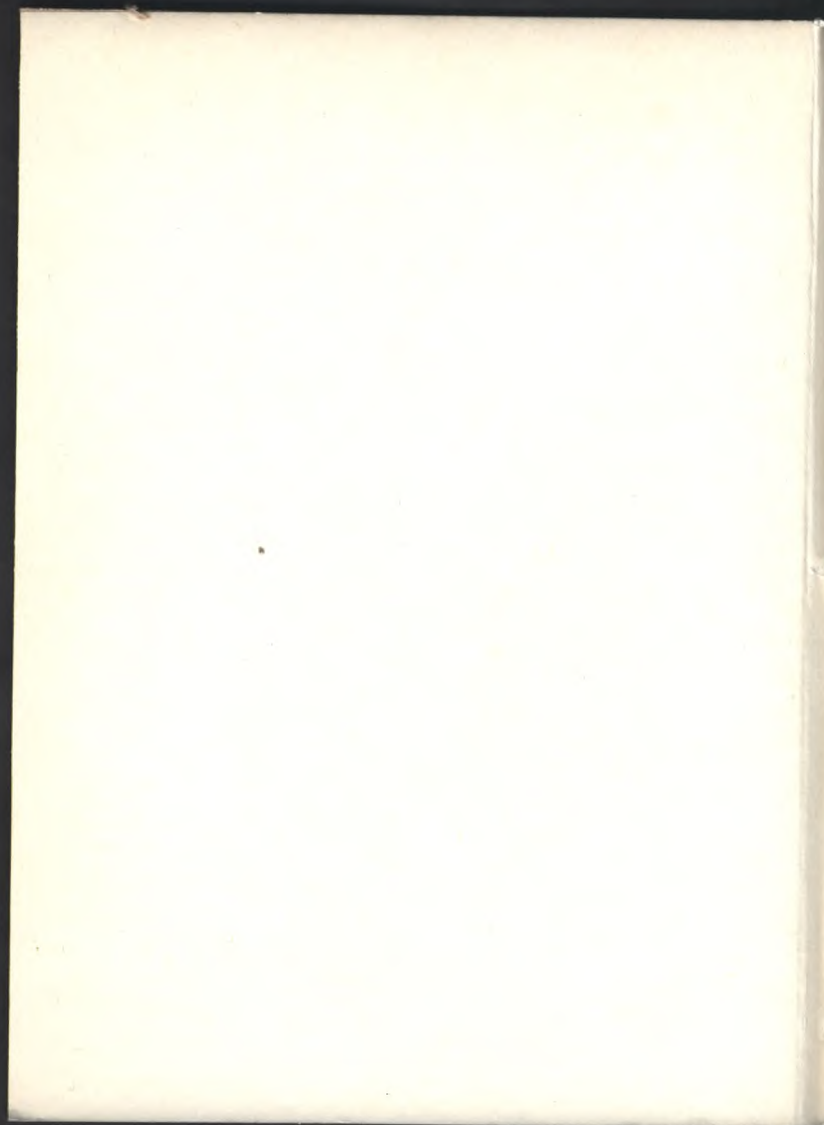

11244

283

Gosztónyi Ádám:

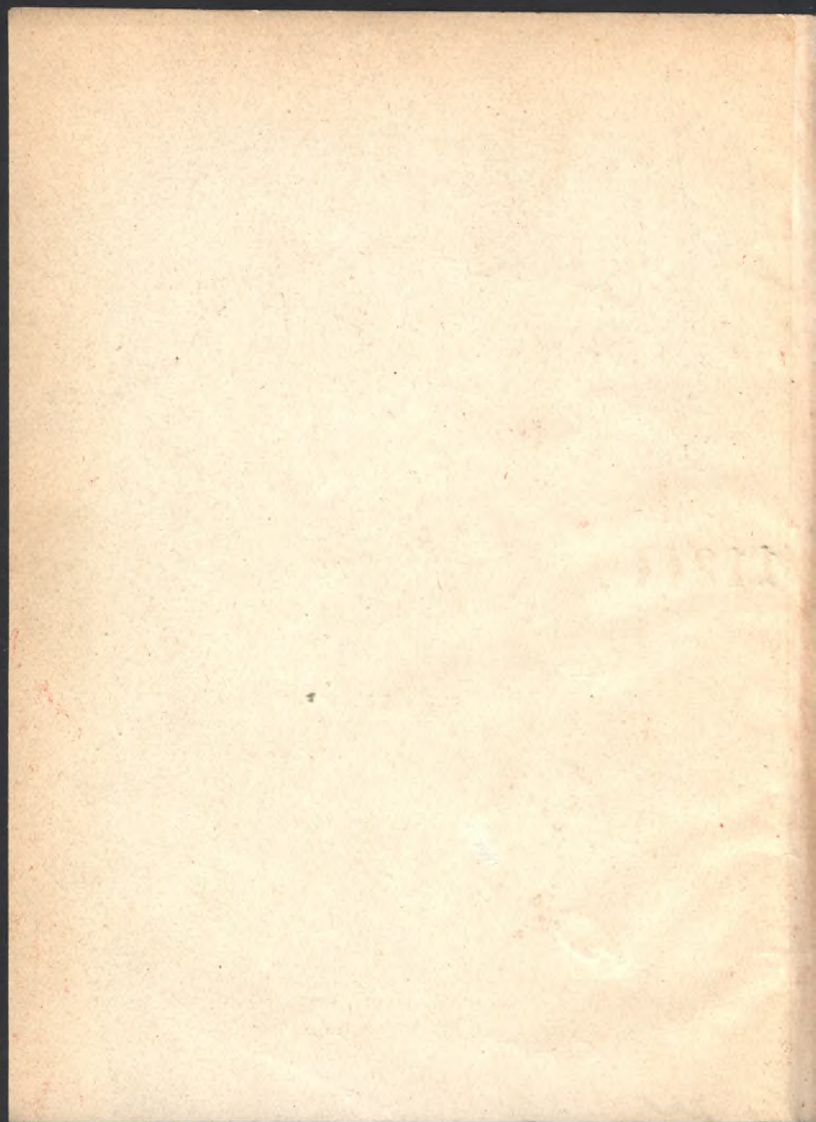
Utcai Ismeretség

11244

283

11.244/2p3

UTCAI ISMERETSÉG

REGÉNY

IRTA

GOSZTONYI ÁDÁM

1108

LITERARIA KIADÓVALLALAT KFT.

bc

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

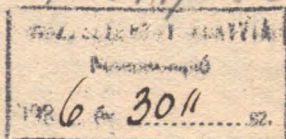
Copyright by Világvárosi Regények

Minden jogot fenntartunk.

A fõdelet Káldor László készítette.

11.244/283

Megjelenik hetenkint kétszer: hétfőn és pénteken.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Vilmos császár-ut 34. Tel.: 24-7-98.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

dr. id. Kovács Dénes.

Előfizetési ár: egy évre 9.60 P, félévre 4.80 P.

Íratot csak a bélyeg melléklése esetén küldünk vissza,
de nem felelünk érte.

Hungária Hírlapnyomda R. T. Budapest

HETENKINT KÉT VILÁGVÁROSI REGÉNY JELENIK MEG.

I.

Egy lány ment lassan Newyork egyik utcáján, a 4-ik Avenuen. Azért ment lassan, mert fáradt és csüggedt volt. Állást keresett egész nap, de nem talált...

A lány magyar volt, Molnár Irénnek hívták. Mindössze hat hónapja volt Amerikában. New-Yorkban pedig még csak néhány napja...

Mikor ugyanis megérkezett, a nénje fogadta. A nénje Bridgeporton lakott, ott ment férjhez egy rövidárukereskedőhöz. Az üzletük a hídon túl volt, a magyar negyedben, a Hancock Streeten.

Idekerült Molnár Irén másnap, hogv megérkezett Amerikába.

Nem lehet mondani, hogy valami nagyon jól érezte magát. Alacsony házakat látott és szegény, dolgozó embereket maga körül. Tudott kissé angolul, már otthon tanult és abban reménykedett, hogy Amerikában majd néhány hét alatt tökéletesíti magát. Ez azonban nehezen ment. Akik körülötte voltak, rosszul beszéltek angolul, sőt magyarul is. Az angolt ropogtatták, magyarosan ej-

tették ki, viszont a magyar beszédet eltorzított angol szavakkal keverték...

Irén úgy érezte, hogy börtönbe került. Kiségett az üzletben, a nénje rövidáru üzletében, ez a munka azonban nem elégítette ki. Fárasztónak, unalmasnak és egyben reménytelennek látta a helyzetet.

Ezért jött Amerikába?...

Egy napon azt mondta a nővérének:

— Fay, szeretnék bemenni Newyorkba dolgozni...

Fay-nek szólította a nővérét, akit otthon (ezelőtt tizennyolc évvel) még Jolánnak hívtak. De itt a férje, aki már amerikai születésű volt, Faynek nevezte el. Fay tudvalevőleg tündért jelent, amin Irén elmosolyodott, mikor kiböngészte a szótárból, mert a nővére legkevésbé sem hasonlított tündérhez; az utolsó években erősen elkövéredett...

— Mihez kezdenél New-Yorkban? — kérdezte Fay aggódva.

Jólelkű teremtés volt, de gyáva. A családi tűzhely melege mellől félénken pipiskélt ki a világba. Neki Bridgeport is elég nagy város volt. Ugy gondolt New-Yorkra, mely alig száz kilométernyire volt tőle, mint egy szédítő, zúgó pokolra, amely megőrli azokat az embereket, akiket sorsuk odavet...

— Majd csak találok valami munkát, — felelte Irén bátran — akármilyent, nem válogatok! Már Pesten kezdtem kalapokat csinálni. Talán be tudok kerülni valami kalapszalónba...

— Kalapszalónba! — mondta Fay. — New-Yorkban nem kalapszalónok, hanem kalapgyárak vannak. És nem biztos, hogy felvesznek tanulókat mostanában...

— Hát akkor felvesznek másutt! Akárhol, mindegy — felelte Irén.

A hangja határozott volt. Régen gondolkozott ezen és most már végleg elhatározta magát.

— Majd csak találok valami munkát!

— Mit csinálsz, ha nem találsz rögtön?

— Van kis megtakarított pénzem, — vallotta be Irén, — van ötven dollárom. Huszonkét dollárom maradt a hajón, mikor megérkeztem s a többi lassan hozzáspóroltam abból, amit itt-ott adtál...

Fay még vitatkozott egyideig a húgával, aztán belenyugodott.

Igy került Irén New-Yorkba.

Az első nap nem ment állást keresni, hanem lakást nézett. Valahogy a város nyugati oldalára tévedt, a West Sidera. Ez megtetszett neki. Itt nem laktak magyarok.

Kibérelt egy bútorozott szobát egy „rooming house“-ban, azaz olyan házban, mely csupa bútorozott szobából állt.

Ez a ház a 21-ik utcában volt, a West-oldalon, közel a legszélső Avenuekhez, amelyek már a Hudson mellett húzódnak felfelé...

Idelátszottak a dockok, ahová a tengerjáró hajók térnek be pihenni s a partmenti raktárak felett kimagaslott egy-egy árboerúd, vagy gyéren füstölgő, színes hajókémény, amely néha elbő-

Dült az éjszaka csendjében, mély, dörmögő hangon...

Irén, mikor elfoglalta a szobát, egy kis lapos rézkulcsot kapott. Ez volt a kapukulcs. Persze, a kapu sem volt olyan hatalmas, mint a pesti bérházak kapui, csupán rendes ajtónagyságú. Az ajtón túl hall következett, amely nappal elég kopárnak tetszett, este azonban hangulatos volt, mert egy négyszögletes, színesüvegű lámpás világította meg.

A hallból szőnyeggel borított falépcső vezetett fel az emeleti szobákhoz. Ezek a szobák kicsinyek, de szellősek és tiszták voltak. Az ágyat fehér gyapjútakaró fedte, amely könnyű volt és meleg.

Gőzfűtés melegítette a „rooming house“-t.

A szoba bére öt dollár volt egy hétre. A „landlady“, vagyis a háziasszony, aki kiadta a szobát, vékony, kis öregasszony volt, szaporanyelvű és bőbeszédű. Lerítt róla az ír származás. Mrs. Farley-nek hívták. Mély vallásossága az első félórán nyilvánvalóvá vált, amennyiben figyelmébe ajánlotta Irénnek, hogy a templom a közelben van, így tehát nem kell reggelenként messzire fáradnia. Egyébként azt javasolta, hogy Irén adományozzon tíz centet Szent Antalnak s akkor biztosan fog állást találni...

Irén megígérte neki, hogy gondolni fog Szent Antalra.

Másnap délelőtt megvette a World-Telegramm első kiadását és annak hirdetési után indult el munkát keresni...

Nem volt semmi határozott terve, mindegy volt a számára, hogy milyen állást talál, csak munka legyen, amivel keresni lehet, hogy ne kelljen Bridgeporton ülnie és ne szoruljon a jólelkű, de szegény nővére...

Egy dollárral a tárcájában — a többi kis pénzcsekjét otthon hagyta és ujsággal a kezében vágott neki Manhattan házakból, subwayekből, magasvasutakból, autókból, felhőkarcolókból és embermilliókból álló dzsungeljének.

Az egyik hirdetés különösen tetszett neki.

Ez a hirdetés arra biztatta, hogy tanuljon meg fényképezni.

— Már a tanulási idő alatt pénzt kereshet, — csábította a hirdetés.

Irén megnézte a címet és megindult arrafelé. Gyalog ment, mert meg akarta takarítani az öt centet, de majdnem egy órai botorkálás után rájött arra, hogy New-Yorkban gyalog járni, olyan idő és energiapazarlás, amit szegény ember nem engedhet meg magának...

Végre mégis odaért a hirdetésben jelzett címre. Egy rosszképű ember fogadta, akinek kellemetlen lehellet áradt a szájából.

Felírta Irén nevét, a címét kérte, azt is beírta egy könyvbé, aztán azt mondta:

— Fel van véve, Miss Molnár.

Irén majdnem elpirult a boldogságtól. Ime, máris állást kapott és a maga keresetéből fog ezután élni!

De a következő pillanatban lehült.

A rosszképű fotográfus ugyanis azt mondta:

— És most szíveskedjék lefizetni tíz dollárt a beiratásért...

— Hogy én fizessek? — dadogta Irén zavartan, — hiszen a hirdetésben az volt... hogy... aki jó állást akar...

A rosszképű fotografus arca egyszerre fenyegető lett. Rideg mozdulattal mutatta, hogy merre van az ajtó és szinte sziszegve mondta:

— Greenhorn!... zöld!... azt képzelte, hogy ingyen fogom vesztegetni magára az időmet?...

Irén csalódottan, lehangoltan botorkált kifelé. Olyan keserűség fojtogatta a torkát, hogy még köszönni sem tudott, amikor kiment.

Az utcán azonban mégis összeszedte magát.

— Nem hagyom abba, — gondolta feltámadt energiával és kikeresett a hirdetések közül egy másikat, ami elég tetszetősnek látszott. Lámpa-ernyőfestéshez kerestek fiatal hölgyeket. És a hirdetés végén ott állt ez a három kecseglető szó: „Experience not necessary“, vagyis: gyakorlat nem szükséges...

Irén félóra múlva ott volt a jelzett címen. Először kívülről megnézte a házat. Keskeny, udvar nélküli, háromemeletes ház volt, amilyenek az East-oldalon ezerszámra sorakoznak egymás mellett, kétségbeejtő egyformasággal. A szűk kapuhoz néhány lépcsőfokon kell felmenni az utcáról...

A lépcsőházban sötét volt.

Irén felbotorkált az emeletre, ahol egy ajtó őnmagától kinyílt előtte. Valami előszobafélébe került. Innen egy műhelybe lehetett belátni.

Hosszú asztalt látott, rengeteg drótvázát, félig kész lámpaernyőket, színes selymeket, festékes üvegeket. Munkások azonban nem dolgoztak az asztal körül. Csak egy szőke lány pepecselt kis ecsettel valami átlátszó kartonlapon.

— Furcsa — gondolta magában Irén, — hogy itt nem dolgoznak többen...

De nem volt ideje töprengeni, mert egy alacsony férfi lépett eléje. A „boss“ volt, a főnök, aki nyájasan, de idegenes kiejtéssel kérdezte tőle:

— Munkát óhajt?

Irén a férfi arcába nézett és meglepetve látta, hogy — kínai. Furcsa, kellemetlen érzés járta keresztül. Mióta itt volt Amerikában, sok mindenféle történetet hallott a sárgák nőéhségéről, különösen a fehér nők iránt való vonzalmukról, titokzatos nőrablásokról a kínai negyedben, aminek hatása alatt most önkéntelenül megborrongott.

De a hét végén várható fizetésre gondolt, arra, hogy megtanulhat egy mesterséget, a lámpaernyőkészítést és azt felelte:

— Yes, sir.

A kínai végignézte s hideg, szinte műértő tekintettel vizsgálta Irén alakját. A formás lábakat, amikre Pesten is olyan büszke volt Irén, a karcsú derekat, a domborodó, most kissé ijedten pihegő kebleket. Aztán megpihent a szeme a lány szabályos arcán, szépen ívelt, puha ajkán.

— Várjon, kérem — mondta a kínai nyájas mosollyal és bement a műhelybe.

Az ajtót csak félig tette be maga után és Irén látta, hogy a kínai odamegy az asztal mellett dolgozó szőke lányhoz, fölélé hajol, nézi a munkáját, aztán szigorúan megszólal:

— Nem jó, amit csinál. Vegye a kalapját és menjen...

— De kérem — védekezett a szőke lány, — félnapot már dolgoztam. Tessék azt kifizetni...

— Csak próbára vettem fel — jelentette ki a kínai főnök erélyesen, — nem kérem az árát annak, amit elrontott, de jó lesz, ha mielőbb elmegy...

A szőke lány dühösen vetette fel a fejét, de úgy látszik, az összeg olyan csekély volt, hogy nem akart veszekedni miatta. Vagy talán nem volt bátorsága? Felvette a kabátját az előszobában, gúnyos pillantást vetett Irénre és köszönés nélkül elrohant...

Irén most határozott szorongást érzett, hogy egyedül maradt a kínaival. Kényelmetlenül húzódott össze az ajtó mellett. De a kínai kézen fogta és bevezette a műhelybe. Magyarázni kezdte, hogy mit hogyan kell csinálni? Megmutatta a stencileket, amelyeknek kivágott nyílásán át biztonsággal lehet a pergamentre sárkányokat, meg egyéb figurákat festeni és elmaszkírozni, hogy a megfestett anyagot miként kell felfeszíteni a drótvázra...

Irénnek ez alatt az járt az eszében, hogy mind ez mellékes, nem ezért akarja tulajdonképen alkalmazni őt a kínai. Kezdte sejteni, hogy miért nem tolonganak itt a munkakereső lányok,

Persze, csak tapasztalatlan zöld lány téved ide, olyan, mint ő...

Még nem volt biztos a következtetésében, de amikor a kínai később megint hozzálépett, hogy a munkát felülvizsgálja és a sárga kezével „véletlenül” a derekához ért, már világosan látta a helyzetet.

Reszkető izgalommal, de külsőleg nyugodtan odább húzódtott és úgy tett, mintha nem vette volna észre a férfi érintését. A kínai szintén úgy tett, mintha semmi se történt volna. A sárga arcon az indulat legkisebb jele sem mutatkozott. Nyugodtan magyarázta, hogy a papírt jobban kell kifeszíteni, mert máskülönben, mikor átítatják olajjal, aminek következtében átengedi a fényt, hullámos lesz...

Irén fellélegzett. Egy pillanatig megnyugodott, azt képzelte, hogy az érzékei csalódtak az előbb s a képzelete működött, amikor úgy érezte, hogy a kínai keze a dereka körül motoszkál...

De ebben a pillanatban újra megborzongott. Egy hűvös kéz simítását érezte a hátán, egy nyugodt, kegyetlen, sárga kéz tapintotta meg a testét, lassan, de mégis sóváran, mintha a ruhán keresztül máris a meztelen bőrét érintené...

Irén akaratlanul is felsikoltott.

— Mi az? — kérdezte a kínai, — mitől ijedt úgy meg? Nem eszem meg...

— Engedjen — kiáltotta Irén.

Ki akarta magát tépni a kínai kezei közül, melyek ekkor már úgy fogták körül a karját, mint a vaskapcsok. Irén vergődött, lihegett, az

arca kipirosodott s a forkában sírás reszke-
tett...

— Ha nem ereszt el rögtön — kiáltotta —
rendőrt hívok! Egyébként hozzátartozóim jól
tudják, hogy ide jöttem és keresni fognak.

Egy pillanatig úgy tetszett, mintha elengedte
volna a lányt, de a másik percben még erőseb-
ben kapcsolódtak a kezei Irén karjaira. A lány
összeszedte minden erejét. A menekülés ösztöne,
a rémület, valami emberfölötti erőt kölcsönzött
neki s egyetlen vad rántással valahogy mégis
kiszakította magát az ölelő karok közül.

Az ajtó felé szaladt.

Csak most látta, hogy az előszobába vezető
ajtó, ami az előbb nyitva volt, be van téve.
Észre sem vette, hogy a kínai mikor tette be?

— Talán be is zárva? — gondolta Irén
rémülten abban a pillanatban, amikor odaért.

De nem, nem volt bezárva. Feltépte az ajtót
... és meghökkenve állt meg.

Az ajtóban két ferdeszemű, sárga ember állt
— két másik kínai!

Hogy kerültek oda? Most jöttek véletlenül,
vagy eddig is ott tartózkodtak a helyiségben s
csak a lármára jöttek elő?

Az arcuk nem mutatott semmi indulatot, csak
a szemük csillogott különösen. Úgy álltak ott az
ajtóban mozdulatlanul, hogy világos volt: nem
engedik a lányt menekülni...

Irén megdöbbenve fordult hátra a főnök felé.
Az ott állt a munkaasztal mellett és halvány mo-
soly lebegett a szája körül. Aztán rászólt Irénre!

— Ne ostobáskodjékl Maradjon itt! Végezzé a munkáját..

Irén habozott egy pillanatig. Látta, hogy reménytelen volna küzdenie. Nem tudta, mit csináljon, mozdulatlanul meredt a főnökre egy pillanatig, aztán visszatámolygott az asztalhoz és leült a székre...

A főnök kiment és betette maga mögött az ajtót. Irén hallotta, hogy a kínaiak beszélnek valamit egymás között, de nem értett belőle egy szót sem. Kínaiul beszéltek...

Valószínűleg az ő sorsát tárgyalták!

— Lánykereskedők — gondolta magában Irén, egész testében végigborzongva s újra eszébe jutott mindaz, amit a lapokban olvasott a kínai negyedben titokzatosan eltűnt fehér nőkről. De hát akkor hogy lehet az, hogy a szőke lányt elengedték? Miért engedte a kínai távozni azt a másik lányt, hiszen az sem volt csunyább, mint ő?

— Persze. — jutott eszébe megint egy história, amit az ujságban olvasott, — rendszerint egy másik fehér lányt használnak csaléteknek...

Irén érezte, hogy hideg verejték gyöngyözik végig a homlokán. Az ajtón keresztül hallatszott a kínaiak izgatott beszéde, amelybe most már angol szavak is keveredtek. Egy-két szót megértett.

— Police... — hajtogatta az egyik kínai vékony, sipító hangon — police...

Úgy látszik, tanácskoztak. A vékony, sipító hang tulajdonosa még néhányszor említette a policet, a rendőrséget, aztán csend lett...

Elmentek az ajtó elől.

— Talán mégis meggondolták a dolgot ... — reménykedett Irén, ahogy a csend egyre nagyobb lett körülötte ... — talán megijedtek valami miatt.

Felállt és lassan, lábujjhegyen ment az ajtóhoz. Dobogó szívvel állt ott egy percig, aztán a kilincsre tette a kezét.

Lenyomta.

A kilincs engedett, az ajtó kinyílt ...

Szándékosan hagyták nyitva a kínaiak, vagy elfelejtették bezárni?

Irén nem gondolkozott ezen most, hanem felkapta a kabátját, a kalapját és rohant kifelé ...

A lépcsőházban megbotlott, majdnem kitörte a lábát, ahogy szaladt lefelé. De nem törődött vele, nem is érezte a fájdalmat a lábában, csak rohant kifelé a furcsa, sötét házból és nagyot, mélyet lélegzett, mikor végre ismét kint volt az utcán.

Körülnézett, de nem látott rendőrt. A következő sarokig sietett, aztán bement egy másik utcába, míg végre megpillantott egy rendőrt.

Ekkor meglassultak a léptei.

— Ha szólok a rendőrnek — gondolta magában, — vissza kell mennem vele a kínaiakhoz ... tanuskodni ellenük ... valószínűleg meg kell jelennem a rendőrségen is ...

Végig gondolta az egészet. Talán a lapokba is belekerül a dolog és olvasni fogják Bridgeporton is! Semmi jó nem származik belőle, csak kellemetlenség ... És végeredményben, mivel vádolhatná a kínaiakat?

És elment a rendőr mellett, anélkül, hogy szólt volna.

— Eh, nem érdemes! Nem ér ő most rá ilyesmire! Most állást kell keresnie, munkát, amiből megél. Nem fog visszamenni Bridgeportra...

Újra nézni kezdte a hirdetéseket, a címeket s minthogy most már tudta, hogy az utcák szám szerint sorakoznak, a legközelebb eső címeket választotta. Így került egy helyre, ahol táncosnőket kerestek. Nem színpadi táncra, hanem a Danceland-be. A hirdetésben az állt, hogy nem kell különösebb táncstudás, minden jóalakú, csinos lány, aki elég jól lejt a divatos és modern táncokat, jelentkezhetik.

Irén már Bridgeporton látott ilyen tánctermeteket a fő-útvonalon. Nem kerülhette el a figyelmét, mert esténként ragyogó villanyfényben úsztak a kialvó és meggyúló villanykörtek színes girlandja futkározott a ház falán, csillogva és csábítva a fiatal szíveket. A kitárt ablakon keresztül pedig a szakszofon és a dob ritmusa lüktetett ki hivogatóan az estébe...

Irén azt is tudta, hogy ezekben a helyiségekben a nők nem fizetnek azért, hogy táncolhatnak, hanem még ők kapnak pénzt érte. A fizető közönség férfiakból áll, a női közönség pedig szerződött fiatal lányokból, akik jutalékot kapnak minden tánc után. Jó jazz-band van, színes reflektorok vetítik a fényt a tükörsima padlóra a slow-foxot, amely a legalkalmasabb arra, hogy a táncosnőnkkel összesimuljunk, kellemes félhomályban táncolják. És mindössze tíz

centet kell egy táncért fizetni. Az ifjú férfi vesz tíz jegyet egy dollárért s azért tízszer táncolhat azzal a fiatal hölgygel, akit kedve van kiválasztani.

Irén hallott arról is, hogy a taxi-táncosnők (— ahogy az ilyen helyeken táncoló lányokat nevezték—) tisztességesek maradhatnak, ha akarnak. Nem habozott tehát, hanem felment a hirdetés nyomán a Dancelandba...

Egy kopasz manager fogadta. Végignézte Irént, s úgy látszik, a szemle kielégítette, mert azt mondta:

— Rendben van. Elhatároztam, hogy friss anyaggal próbálkozom. Van estélyi ruhája...?

Irén sajnálkozva jelentette ki, hogy csak utcai ruhája van. Ezen mult a dolog. Nem kapta meg az állást.

A manager ridegen mondta:

— Sajnálom... Pedig ma este már kereshetett volna pár dollárt...

Irén pár perc múlva ismét az utcán volt. Most már nem is érzett olyan nagy csalódást, inkább csak fáradtságot.

Folytatta az útját, sorba ment a hirdetésben feltüntetett címekre, de semmi eredményt sem ért el.

Közben betért egy lunch-reomba is, hol meg-evett egy-két szendvicset. Aztán tovább járkált. Közben párszor autóbuszra, majd subwayra kellett ülnie. Már csak tíz centje maradt a dollár-ból...

Ekkor már esteledett. A 4-ik Avenuen ment a

42-ik utca felé s így került a Grand Central vasutállomás felé. De nem tudta, hogy itt vasutállomás van. Minthogy sehol vonatot nem látott, eszébe sem jutott, hogy itt a város közepén, pályaudvar lehetne. Nem tudta, hogy a vonatokat nem gőzmozdonyok húzzák itt, hanem füst nélküli villanymotorok, melyek a föld alatt vonatják be a hosszú kocsisorokat a város szívébe.

Irén csak azt látta, hogy a széles Avenuet egy felhőkarcoló zárja el, amely körül hídszerűen emelt úttesten autók ezrei suhannak végig szakadatlan sorokban, mint ahogy egy hatalmas folyó habjai hömpölygik körül az útjukba eső sziklaszigetet...

Mindezt pedig lila fátyollal borította be az alkonyat. Felgyultak a villanyfények. A felhőkarcolók tetején levő házacskák, kupolák, aranyozott tornyok reflektorfényben izzottak, részint hogy az égis ágaskodó metropolis dicsőségét hirdessék, részint, hogy a repülőgépek a sötétben beléjük ne botoljanak. A felhőkarcolók testét már betakarta a sötétség és csak ezek az aranyozott ormok, tetőházak, kis kastélyok ragyogtak glóriában ott a magasban, mesészerűen, mintha az égből függénének alá.

Ember és autótömegek hömpölyögtek összehortlódva, nyüzsgő, morajló hullámmázzal a Broadway felé, amelynek fényözöne idáig lángolt...

Irén megindult arrafelé. Vonzotta a világosság, a ragyogás, mely a távolból csillogott feléje. Úgv érezte, hogy lelki szüksége van egy kis

fényre és legalább kívülről kell látnia valamit az élet örömeiből, ha nem is jut rá semmi belőle...

A Times Square-n megállt.

Szinte elállt a lélegzete a látványtól. Nyolc óra körül járt az idő, most kezdődött el a színházi forgalom s a Times Square — a Broadway szívéét — úgy lepte el a szórakozni vágyó tömeg, mint ahogy a mozihíradó a nagy népgyűlésekre felsereglett sokaságot mutatja...

A huszadik emeletig is felnyúló fényreklámok, a kirakatok ragyogó világításai, a felhőkarcolók falára vetített reflektorok villanásai olyan világosságot varázsoltak az estébe, mint egy káprázatos megrendezett tűzijáték.

A Broadway örvénylő lármáján most új zaj tört keresztül.

Iren bűgő berregést hallott a feje fölött és felnézett a magasba.

Nem repülőgép, hanem egy közép nagyságú léghajó keringett lassan a felhőkarcolók fölött. Hosszú teste, mint valami ezüst szivar úszott a levegőg feketeségében. A gondoláját színes lámpák világították meg. És az óriási szivar testen időnként villanybetűk gyulladtak ki — egy gummi-gyár készítményeit hirdelve. Ez a gummi-gyár építtette a léghajót és járatta óriási költséggel esténként itt, a Broadway felett...

Iren szinte kábultan ment az embertömegben. Olyan sűrű volt a tömeg körülötte, hogy nem lehetett egyenesen menni, ha nem akart valakibe beleütközni. A zaj, nevetés, az üzletek hangszóroin keresztül harsogó hirdetések, a minden-

felől hangzó gépzene olyan hatást tett rá, mintha vásárban volna.

Valóban — nagy vásár volt az egész, amelyből a színházakon és mozikon kívül még a mutatványos bódék sem hiányoztak. Ahogy a 42-ik utcán tovább haladt a West-oldal felé, hogy ki-kerüljön a forgalomból, fényesen megvilágított bejárat elé érkezett, amelynek címképeiről könnyű volt megállapítania, hogy belül panoptikum van...

Ment tovább a nyugati oldal felé és lassan mind kevésbé forgalmas vidékre érkezett. Most tompa, mély bűgást hallott. Megismerte. Egy oceánjáró hajó bűgása volt. Errefelé van a Hudson, itt kell valahol lenni a kikötőnek...

Megnézte az egyik utcajelző táblát és látta, hogy már a 10-ik Avenuen jár. Az utca ijesztően elcsöndesedett körülötte. Itt már kikötői hangulat volt. Rakodóparti munkásokat és matrózokat látott bandukolni. Egy hajósapkás ember beszélgetésbe akart elegyedni vele és megszólította:

— Hallo, sister...

Iréen elfordította a fejét és viharosan meggyorsult lélegzettel sietett tovább.

Rendőrnek nyomát sem látta. Most jutott eszébe, hogy már hallott erről a vidékről, a 10-ik Avenue környékéről. melvet a romantikus rendőri riportterek „Hell's Kitchen”-nek, az Ördög Konyhájának nevezték el...

Az egyik lámpa tövében majdnem megbotlott egy emberben, aki mozdulatlanul feküdt a földön. Részeg volt, elaludt, vagy leütötték?

— Hallo, sister... — hangzott fel ismét mellette.

Egy sapkás fiatalember jött át az utca másik oldaláról és csatlakozni akart hozzá. Valamit szolt is, de Irén nem mert odahallgatni, nem is értette, amit a sapkás fiatalember mondott tipikus newyorki, népnyelven.

Irén futni szeretett volna, de szégyelt futásnak eredni. Csak sietett, elfordított fejjel, zakatoló szívvel, ziháló lélegzettel. A fiatalember elmaradt, Irén azonban csak akkor lassította meg a lépteit, mikor a valamivel barátságosabb 9-ik Avenuerre ért.

Itt már rendőrt is látott a sarkon, fellélegzett és remegő térdekkel megállt.

Ekkor valaki megérintette a vállát hátulról. Egy asszony állt mögötte furcsa és tarka öltözetben. Az arca barnás volt, a haja befonva csüngött le a vállán.

— Cigányasszony — gondolta magában Irén,

Valóban, egy indián cigánynő volt...

— Megjósolom a szerencsédet — suttogta a nő forró, behízelt hangon, — jöjjön be Miss...

Irén ekkor látta, hogy egy boltajtó előtt áll, amelynek kirakatát furcsa mázoldmányok tarkítják. A címtábla óriási tenyeret ábrázolt, amelynek vonalai magyarázatokkal voltak ellátva: hosszú élet, egészség, házasság, vagyonszódás...

Egy másik tábla a csillagokat és az ég jeleit ábrázolta fel meglehetősen zavarosan.

Lám, a cigányasszony, úgy látszik, kibérelte ezt a helyiséget és reklámmal dolgozott.

Az asszony megfogta Irén karját.

— Jöjjön be Miss ... Nem fogja megbánni ... Csak egy dollárba kerül.

Irén elmosolyodott.

— Egy dollárba? Ez az egész pénzem ...

És mutatta a kezében levő tíz centest, amit előkészített, hogy a magasvasútra szálljon vele.

— Nem baj, hiszen az is ezüst ... — felelte az indián cigánynő, — magának jósolok annyiért is ...

És már ki is vette Irén kezéből a pénzdarabot és behúztta magával az üzletbe, ahol félhomály volt, néhány szék és egy befüggönyözött fülke.

Az asszony duruzsolni kezdett.

— Nagy szerencse fogja érni ...

Irén hitetlenkedve elmosolyodott.

— A nagy szerencse az lesz — gondolta magában, — hogy gyalog fog hazamenni ...

Szerette volna visszakapni az utolsó tíz centjét, amit a magasvasútra tartogatott, de látta, hogy azt nem fogja visszaszerezni többé. Hát csak hallgatta, amit az asszony furcsa angolsággal, hadarva mondott:

— A jelen kissé szomorú ... de ez ne bántsa magát ... csak menjen a megkezdett úton ... szerencse fogja kísérni minden lépését ... szépen fog pénzt keresni, de meg kell majd dolgoznia érte ... Aztán eljön magáért a Prince ...

— Micsoda?

— A Prince ... a herceg ... akit minden lány

vár... Egy szőke fiatal ember szerelemmel közeledik... Igen, itt látom a csillagképében... de nem fog símán menni a dolog... Valami miatt nagy félelmet fog érezni... de aztán rendbejön minden és nagy boldogság vár magára...

— Nagy boldogság... — ismételte Irén hitetlenkedő mosollyal.

A jósnő látta a hitetlen mosolyt Irén arcán és ezért buzgón ismételte.

— Igen, nagy boldogság... Elhiheti... A csillagok nem hazudnak... Ha ad még tíz centet, többet is mondok...

— Köszönöm — felelte Irén kedves szomorúsággal, — nekem egyelőre ennyi is elég...

És megindult gyalog hazafelé...

II.

— Nos, talált állást? — kérdezte Mrs. Farley a bőbeszédű ír háziasszony Iréntől.

— Még nem.

— Hát mihez ért tulajdonképpen?

— Azt hiszem, tudnék kalapokat csinálni...

— Hát miért nem próbálkozik egy kalapgyárban. Nekem volt egy hugom, aki kalapgyárban dolgozott. Jól keresett, később tervező — designer — lett belőle.

— És most hol van?

— Írországban. Hazament. Vőlegénye volt, férjhez ment.

— Kár — mondta Irén, — megkértem volna,

hogy mutassa meg, hol vannak ezek a kalapgyárak?

— Ezt én is megmondhatom — felelte Mrs. Farley, — menjen csak be akármelyik házba a 30-ik utcától a 40-ik utcáig, a 6-ik és 7-ik Avenuek között. Ott minden házban női kalapokat csinálnak. Csak menjen be és ajánlkozzék. Most szezon van, nem hiszem, hogy ne vennék fel...

— Megpróbálok. Köszönöm, Mrs. Farley.

Az őszhajú, szaporán beszélő háziasszony kijavította:

— Szólítson csak Miss Farleynak.

— Bocsánat, azt hittem, hogy özvegyasszony...

A landlady nevetett.

— Persze, hogy özvegyasszony vagyok. Három férjet is eltemettem. De mindig dolgoztam és a dolgozó nő mindig csak Miss marad. Amikor férjnél voltam, akkor is Missnek szólítottak. Én már csak Miss Farley maradok...

Irén a 6-ik Avenueről befordult a 37-ik utcába. Zaj, tolongás, sürgés-forgás mindenütt. Az autók alig tudtak közlekedni az utcán, mert a járda mellett álló teherautók elfoglalták a hely nagy részét. A teherautókra hatalmas, barna dobozokat raktak fel, amelyek valószínűleg női kalapokat tartalmaztak tucatszámra. A hatalmas dobozokra kék ceruzával a legkülönbözőbb amerikai városnevek voltak felírva... Ebből az utcából vitték a női kalapokat Amerika minden részébe...

Irén vaktában bement az egyik épületbe és

egyenesen besodródott a kapu alatt levő liftbe, ahol kívülről még egy tucat lány állt szorongva. A lift olyan szédületes gyorsasággal vitte felfelé, hogy émelyegni kezdett a gyomra. A lányok csoportokban szálltak ki az egyes emeleteken.

— Hová? — fordult hozzá a néger liftes fiú.

Irén nem felelt, nem tudta megmondani, hogy hová, melyik emeletre megy, csak szó nélkül kiszállt az egyik emeleten. De nem folyosóra került, ahogy várta, hanem egy kalapműhelybe, mely egy teljes emeletet foglalt le. A lift egyenesen a műhelybe nyílt.

Felgyűrt ingujjú, borostás arcú ember került eléje.

— Mit akar?

— A főnökkel szeretnék beszélni — dadogta Irén.

— Én vagyok — mondta nyugodtan a borostás állú, — munkát akar?

— Igen.

— Van gyakorlata?

Irén azt akarta felelni, hogy van, de nem volt hozzá bátorsága.

— Nem sok gyakorlatom van. De megpróbálnám...

— Sajnálom, kezdőket nem veszünk fel. Sok a munka, nem érünk rá...

Irén izgatott lett. Már kint elhatározta, hogy nem hagyja elküldeni magát. A hangja remegni kezdett:

— Please — mondta könyörgő hangon. — igyekezni fogok... dolgozom ingyen is, csak...

A főnök ránézett. Az „ingyen“ szó megütötte a fülét.

— És az anyag, amit elront?... Na, mind-egy... próbáljuk meg...

Irén egy hosszú asztal mellé került, ahol már vagy húsz lány dolgozott. Egy másik hosszú asztal mellett is ugyanennyi lány dolgozott, akik mind egyszerre beszéltek, a legkülönbözőbb angol kiejtéssel, de közben járt a kezük. Az asztal közepén levő forgó hengerekről szedték le a különböző színű selyemcérnát és tűzték, vágták, díszítették a kalapokat...

Ezek voltak a „trimmerek“, vagyis a díszítők, akik a kész kalapformát a divat kívánalmai és a tervező előírásai szerint felszerelték...

A terem másik végében gépek voltak. villanyval hajtott masinák, amelyek felől forróság áradt: ezek a gépek préselték ki a kalap formáját. Ingujjas férfiak dolgoztak a gépek mellett: a „blocker“-ek...

És ott volt, üvegfallal elkerítve, az iroda is, ahol két-három lány kopogott lázasan az írógépen. Egy másik elkerített része is volt a „gyárnak“: a „show-room“, ahol az új kalapmodelleket mutatták be az ügynököknek és a nagyvani vásárlóknak...

Egy energikus hölgy jött oda Irénhez és megmutatta neki, hogy mit kell csinálni a kalapon. A készen levő filz-formát csak „trimmelni“ kellett. Belevarrni a bélést, aztán szalagot varrni köré és a tetejét összevarrni, hogy izléses ráncot vessen...

Az energikus hölgy a designer volt. Megmagyarázta Irénnek, hogy egyforma, kiszámított öltésekkel kell varrni, akkor sokat tud elkészíteni egy nap, mert az a fontos, hogy sokat csináljon, mint a többi lányok, akik mind darabszámba dolgoztak...

Egy másik nő az asztalok körül járkált és a lányok kezébe adta az anyagot, a bélést, a kalapokat, a szalagokat, hogy ne veszítsenek időt. Ez volt az előmunkásnő, a „forelady”.

A tervezőnő visszament az asztalfőre és újabb kalapot tervezett. Nem rajzolgatott; arra nem volt idő. Egyszerűen elővett egy filz kalapformát, más oldalról nyomta be, szalag helyett kis bارسony díszít tét rá és kész volt az új „kreáció”.

Irén este fáradtan ment le a lányokkal a liften. Az ujjai fájtak a sok varrástól.

A kapu alatt megnézte, hogy melyik cég van a tizedik emeleten? Így tudta meg annak a cégnek a nevét, ahol felvették. A cég neve: Ace Hat Company.

Ez csütörtökön volt. Szombat este a főnök behívta az irodába és öt dollárt adott neki.

— Minden munkáért fizetés jár — mondta. Amerikában nem dolgozik senki sem ingyen... A jövő héten már darabszám kap fizetést, mint a többi lány...

Irén boldogan tette zsebébe az öt dolláros bankjegyet. Örült az első keresetének, szinte melegeítette a retiküliét...

A következő hét végén huszonhét dollárt és hatvanöt centet fizettek ki neki.

Boldog volt.

Lefelémenet megkérdezte a liftben az egyik lánytól.

— Mennyit keres a designer?

— Hatvan dollárt hetenként.

Leértek az utcára.

— Designer leszek — határozta el magában Irén.

*

Tavaszi volt. Vidám, csípős, áprilisi reggel.

Irén izgatottan készülődött, szépítette magát, új ruhát vett fel. A hallban megállt a tükör előtt és még egyszer végignézte magát tetőtől-talpig.

— De elegáns valaki — mondta Miss Farley, aki a lépcső karfájáról törölgette a port.

— Azért öltöztettem így ki — mondta Irén, — mert ma megpróbálom, hogy felvesznek-e designernek?

Még egyszer megnézte a kezében levő újsághirdetést.

— „Designer Wanted. Peacock Hat Co. 55 W. 36 Street.“ Egy utcával lejjebb van, mint ahol eddig dolgoztam — mondta elgondolkozva.

— És nem lesz baj, ha megtudják, hogy a másik helyen még darabszám dolgozott? — kérdezte aggódva Miss Farley.

— Nem tudják meg. Ítétezer kalapgyár van a 30-ik utcától a 40-ik utcáig. Van olyan épület, ahol húsz műhely is van — mondta Irén, — remélem, sikerül tervezőnői állást kapnom. . .

Miss Farley ismét Szent Antalt ajánlotta Irén

figyelmébe. Adjon tíz centet Szent Antalnak s akkor biztosan megkapja az állást.

Irén elővett tíz centet s az öreg hölgy kezébe nyomta.

— Már nincs időm bemenni a templomba, mert korán ott akarok lenni a cégnél, mielőtt fölvesznek valaki mást. De maga úgyis elmegy a templomba...

Miss Farley átvette a tíz centet és a megbízást.

— Jó... Odaadom Szent Antalnak és imádkozom is magáért...

Irén a ház előtt taxiba ugrott. Most már elég szépen keresett s ha sietett, nem kellett a subwayn tolakodnia.

A Peacock Hat Co. főnöke kövér, szemüveges ember volt. Szuszogva, de udvariasan vezette be Irént az irodába.

— Hol dolgozott eddig?

— Párisban — felelte Irén, aki már készen tartogatta ezt a választ. — Párisban tanultam a kalaptervezést...

— Amerikai gyakorlata nincs?

— De van. Az Ace Hat Company-nál dolgoztam.

Már megbánta, hogy kimondta. Hiszen ott volt a főnök előtt a telefon, csak fel kellett volna emelni és áttelefonálni az említett céghez referenciáért...

De a főnök szerencsére nem nyult a telefonhoz. Ez a szép az amerikaiakban, hogy nem kételkednek az ember szavában, amíg rá nem jönnek, hogy hazudik. Elhisznek első szóra min-

dent. És bizonyítványt sem kérnek. Hisz úgyis kiderül rögtön, hogy a jelentkező érti-e a munkát, amire vállalkozik, vagy nem? Ha nem ért hozzá, akkor ugyse ér semmit a legjobb bizonyítvány sem. Ha pedig érti a munkáját, akkor minek bizonyítványt kérni?...

A főnök tehát csak azt kérdezte:

— Mennyi fizetést akar?

— Hatvan dollárt egy hétre — felelte nyugodt hangon Irén.

A főnök arcán meglepődés kifejezése suhant át: az előző designernek, úgy látszik, többet fizetett.

— Jól van, megpróbálhatjuk. Majd kiderül, hogy mit tud...

Irén leült az asztalfőre, az idegen lányok közé. Szorongó szívvel, de mosolyogva fogott a munkájához. Formálni kezdett egy kalapot, de túl mélyre szaladt az ollója. Félőrai kínlódás után látta, hogy elrontotta. Szerencsére a főnök feléje se nézett még, a gyár másik végében volt elfoglalva, valahol a gépeknél. Irén gyorsan elrejtette az elrontott kalapot és gyorsan másikba kezdett. Ez már jobban sikerült. Délig még egyet csinált.

A kövér főnök odajött és megnézte. Háromszor is megigazította a csiptetőjét, aztán azt mondta:

— Hm... Nem rossz... Hm... Miss... hogy is hívják?

— Miss Molnár.

— Majd Miss Em-nek fogjuk szólítani. Az rövidebb... Nem rossz, amit csinált, csak gyorsab-

ban kell dolgozni. Ez kisebb üzem, több modellt használunk fel. Legalább hatot egy nap...

Irén nekifeküdt a munkának. Estére kész volt a hat modell. A főnök meg volt elégedve. A hét végén Irén megkapta a hatvan dollárt. Öt hét múlva tíz dollár fizetésemelést kapott. Már hetven dollárt keresett egy héten...

Mint ahogy a jósnő mondta „szerencse kísért minden lépését“. Önálló nő volt, a saját keresetéből élt, még hozzá elég szépen. Jó cipőket vásárolt, melyek kiemelték a lába formáját és jó ruhákat, melyek érvényre juttatták a vonalait. Meg is szépült az utolsó időkben. Finom és elegáns lett, a feje búbjától a körme hegyéig ápolta. A szeme ragyogott, az arcbőre üde volt, talán nem is annyira a kozmetikától, mint inkább a fiatalságtól, az élnivványástól...

Ekkor már május volt. És gyakran eszébe jutott, hogy a jósnő nemcsak azt jósolta meg, hogy sikere lesz és eléri célját a megkezdett úton. Arról is mondott valamit, hogy találkozni fog a Prince-el. Egy szőke fiatalembert emlegetett, aki szerelemmel fog közeledni feléje...

Ám a szőke fiatalember nem jelentkezett. A főnök ugyan több ízben említést tett arról, hogy vacsorázzanak együtt, de Irén minden alkalommal diplomatikusan elhárította ezt az ajánlatot.

A főnök ugyanis egyáltalán nem volt szőke, még csak barna sem, hanem kopasz, kövér, szemüveges és felnőtt gyermekei voltak...

New-Yorkban nem könnyű megismerkedni az álomherceggel, de még közönségesebb halandókkal sem. Sehol annyi társalan ember nem él, mint ebben a köröngetegben. A magányos ember úgy élhet itt, hét millió nyüzsgő lélek között, mintha a Szaharában remetéskedne. Akár férfi, akár nő az illető, járhat naphosszat az utcán anélkül, hogy bárki megszólítaná. A férfiak sokkal óvatosabbak, semhogy megszólítanak a nőket, amely esetben a rendőrséggel gyűlhetnék meg a bajuk. A nők pedig... még jobban félnek... Ilyen nagy városban nem lehet tudni, kiben mi lakik?

Igaz ugyan, hogy a többi lánytól gyakran hallotta Irén, hogy megkockáztatták az utcai ismeretséget, ha az illető férfi autón közeledett hozzájuk. Ez az egyetlen módszer, ahogyan New-Yorkban idegen férfi idegen lánnyal — ha nincs közös ismerősük, aki bemutassa őket egymásnak — mégis megismerkedhetik.

Irén hallott ezekről az ismeretségekről, de a maga részéről sohasem próbálkozott meg vele. A lányok ugyanis azt is elmesélték, hogy sok esetben kénytelenek voltak messze távolságokból gyalog hazajönni, amikor a férfi követelőbb lett és azt a feltételt szabta eléjük, hogy vagy engedelmesskednek, vagy kiszállnak a kocsiból...

A lányok azonban, akik a Peacock Hat Company-nál dolgoztak, nem fogták fel ezeket a dol-

gokat tragikusan. Legfeljebb azt a következtetést vonták le, hogy fiatal lány ne üljön be egy idegen férfi autójába — görkoresolya nélkül. A görkoresolya segítségével ugyanis a cementes országúton könnyen haza lehet jutni...

Irénnek most már nem kellett félnie a nyomortól és megengedhette magának azt a fényűzést is, hogy szép ruhákban járjon és a legátlátszóbb selyemharisnyákba és a legkönnyebb cipőkbe bujtassa a lábait.

De végtelenül magányosnak és társtalannak érezte magát.

— Bennem van a hiba — gondolta néha magában, mikor érezte a fojtogató egyedüllétet, — talán azon múlik a dolog, hogy túl komoly vagyok és nem állok szóba akárkivel, mint a többi lány...

Másképp nem magyarázta a dolgot. Nem analízálta magát, nem tolta a hibát az amerikai társadalmi berendezkedésre, nem hibáztatta New-Yorkot sem, ezt a nagy metropolist, ahol olyan idegenül siklanak el az emberek egymás mellett, mint a halak a vízben...

Sokszor megtörtént vele is, hogy az utcán megállt mellette egy autó s a bent ülő férfi mosolygó nézéssel invitálta, hogy szálljon be. De Irénnek eszébe jutott ilyenkor mindaz, amit a lányok meséltek, meg más szörnyű esetekre is emlékezett, amikről az újságban olvasott s olyan szigorú pillantással felelt, hogy az autó ijedt motorzúgással szöguldott tova...

Persze akadtak férfiak a szakmában is, de

azokkal mind volt valami baj. A főnök nős volt, a „blocker“-ek műveletlenek voltak, a néger liftes fiút pedig — aki szintén szerelmes volt bele — csak nem vehette komolyan...?

Egyleti bálók is akadtak, amikre Irén meghívót kapott. De itt sem találkozott olyan fiatal férfivel, aki az álmainak megfelelt volna... Műveletlen, léha emberek voltak.

Irén ekkor már nem a West 21-ik utcában lakott. Jobb vidékre ment lakni. Felköltözött a 82-ik utcába, a Park Avenue közelébe, ahol New-York gazdagjai és előkelőségei laknak a húsz és huszonötmeleteres apartment-házakban. Még a mellékutcába is szorulnak olyan apartment-házak, ahol egy lakás évi lakbére több, mint amennyit egy dolgozó ember megkeres egész évben. Ám a mellékutcákban ugyanakkor régi stílusú, szerény „rooming house“-ok is vannak. Néha a legnagyobb gazdagságtól egy lépésre találjuk a szegénységet...

Irén heti nyolc dollárért bérelt itt egy szobát a 82-ik utcában, a Lexington és Park Avenue között. Az úgynevezett „parlor“-t vette ki, vagyis a fogadó szalont, mely a félemeleten szokott lenni, az utcára nyílik és rögtön az első ajtóból lehet belépni a kapu alól...

Itt legalább kinézhetett az ablakon és élvezhette az utca előkelőségét. Éppen szemben egy finom apartment ház volt, melynek kapujában tengernagynak öltözött portás őrizte a bejáratot. A különbség csak annyi volt az egyenruhában, hogy a vállon átvetett szíjjon nem látszó csün-

gött, hanem vészsíp, melybe olyankor fujt bele a tengernagy-kapus, mikor valamelyik lakó limousine-jával baj volt és kénytelen volt közönséges taxit hívni...

Irén a lakók közül jól ismert látásból egy fiatalembert...

Az apartment-ház előtt ugyanis gyakran állt egy világosszínű roadster. Ez annak a bizonyos fiatalembernek az autója volt. Irén többször látta, mikor munka után hazajött és tünődve kinézett az ablakon, hogy a fiatalember kijön a kapu alól és beszáll az autóba. A tengernagynak öltözött portás mélyen tiszteleg, holott a nyulánk terméti fiatalember többnyire kalap nélkül van s így még csak remény sincs arra, hogy visszaköszönhessen...

Irén azt is megfigyelte, hogy a fiatalembernek göndör, szőke haja van, de ami leginkább vonzóvá teszi, az, hogy mindig valami derűs vidámság ragyog az arcán és gondtalanul fütyörész...

— Igen! — gondolta magában Irén kis sóhajjal, — ezzel a fiatalemberrel szívesen megismerkednék...

De hogyan?

Nem látszott lehetségesnek, hogy ilyesvalami valaha is megtörténjék.

— Szerelmes volnék beléje? — gondolta magában Irén — ostobaság...

Hát bizony ostobaság is volt az, hogy Irén, aki eddig józan és komoly volt és teljesen a maga erejéből, férfihoz méltó energiával kereste meg a kenyerét, most egyszerre ábrándozni kezdjen.

Nem volt ebben semmi józanság, de nem tehetett róla. Talán az a füttyszó volt az oka, mely behallatszott a nyitott ablakon.

A szőke fiatalember füttyörészett kint vidáman, amint beszállt az autójába.

Irénnem tudta megállni, hogy fel ne szökjék az ágyból és félénken — a függöny mögül — egy pillantást ne vessen az utcára. Csak egy röpke pillanatig látta az ifjút, mert a világosszínű roadster már tovaszánguldott, de ez a rövid pillanat is elég volt arra, hogy édes és fájó boldogtalansággal töltse meg a szívét...

Visszafeküdt az ágyba és szomorúan gondolt arra, hogy sohase fognak megismerkedni. Az ódivatú „rooming house“-tól, amelyben lakott, a szemközti elegáns apartment-házig sokkal nagyobb távolság volt, mint amit át lehetne hidalni. Alig pár méter — és mégis egy egész világ választotta el őket egymástól...

Irénn lehunyta a szemét.

— Nincs ennek semmi értelme — sóhajtott, — ostobaság még gondolni is rá...

— Nem, nem vagyok szerelmes beléje — állapította meg magában később — csak elhitetem magammal... Hogy lehet valaki szerelmes egy emberbe, akivel még nem is beszélt? És, sajnos, nem is lesz alkalmam vele beszélni soha... Semmi remény a megismerkedésre! Nem fogok többé gondolni rá...

Ezzel az elhatározással aludt el.

IV.

Igyekezett megtartani az elhatározását.

A fiatalembert látta még néhányszor, de nem izgatta magát többé miatta. Kicsit sajgott ugyan a szíve, de valahogy már megszokta a reménytelenséget...

Egyszer-egyszer úgy tűnt fel neki, mintha a fiatalember is lopva nézegetné őt, ez azonban valószínűleg csak optikai csalódás volt, a képzelet és vágy szülötte...

— Csacsiság — gondolta magában Irén, — mért érdekelném éppen én őt!? Bizonyára látott már szebbeket is... Kár áltatni magamatt! Ő egész más osztályba tartozik, mint én. Nem fogunk sose megismernedni... Nincs rá mód! Én csak nem közeledhetem hozzá...

Ebbe belenyugodott.

Levelet írt Bridgeportra a nővérének s ebben a levélben említést sem tett érdekes vis-a-vis-járól, csak közömbös ügyekről számolt be. Egy pillanatilag sem jutott eszébe, hogy ez a levél sorsdöntő lesz az életében...

Pedig ezzel a levéllel kezdődött az egész dolog.

Illetve azzal, hogy a levelet be kellett dobni a postaládába.

A postaláda két utcasarokkal távolabb volt.

Irén tehát magára kapott egy könnyű, tavaszi kabátot és lement az utcára.

Alig ment azonban a másik sarokig, mikor hirtelen ijesztő zaj állította meg.

Egy autófék erőszakos, hirtelen sikító hangját hallotta, majd éles visitást, utána pedig valami kis tömeg hempergett végig az utca flaszterjén. Egy kutya került valamelyik autó alá...

Az elgázolt kutyus a következő pillanatban ott feküdt a járda mellett és Irén önkéntelenül, mintha egy gyereket kellene megmentenie a haláltól, kapta fel...

A kutyus vinnyogva feküdt Irén karjaiban. Szegény, kis állat egész testében reszketett az ije-delemtől s mintha csak érezné, hogy a gömbölyű női karok alatt védelmet talál, hálásan simult fejével a lány kezéhez. Irén nem törődött azzal, hogy a sáros kis jószág bepiszkítja a blúzáát. Nem törődött semmivel, hanem az izgalomtól szinte reszketve kiáltotta a gázoló autó felé:

— Szívtelenség! Gázság! Nem tud jobban vigyázni...!

Az autó gazdája ekkor már kiugrott a kocsiból. Ott állt Irén előtt elkomorodott arccal. Most nyoma sem volt az arcán a derűs vidámságnak és füttyürészni sem volt kedve.

Irén felnézett rá és elvörösödött. Csak most vette észre, hogy a krémszínű roadster gázolta el a kis kutyát és hogy a szemközti apartment-házból való nyulánk, szőke fiatalember áll előtte ijedt arccal.

Ha más körülmények között történik ez a találkozás, Irén talán zavart érzett volna. Így azonban ő volt fölényben és nem érzett mást, csak mélységes felháborodást. Igen, a fiatalúr túl-könnyelmű volt, jobban is vigyázhatott volna!

Némi elővigyázattal bizonyára el lehetett volna kerülni a gázolást...

A fiatalember most megszólalt habozva. A hangjában kétség és aggodalom vibrált.

— Talán nem is sérült meg a kutyus olyan súlyosan...

— Nem sérült meg? — kiáltotta Irén, — hogy mondhat ilyet...!

A harag élessé tette a hangját. A száj széle megremegett az életmentés izgalmától, ahogy felnézett a fiúra.

— Talán meg is ölte...! — mondta szemrehányóan.

A fiatalember nem felelt semmit a vádra, hanem szó nélkül végigtapogatta a még mindig keservesen nyiszogó kis állatot.

— A lába tört el — állapította meg végre.

Valóban, a kutyus egyik lába úgy csüngött alá, mintha csak a bőr füzte volna a testéhez. Mikor hozzáérték, a kis állat keservesen nyögött és szemeit fájdalmasan fordította felfelé. Először Irénre nézett, aztán a fiatalemberre, de nem szemrehányóan, csak olyan nedves pillantással, mintha sírna...

Erre Irénnek is nedves lett a szeme. Megsimogatta a nyöszörgő kis jószágot és bátorítóan suttopta:

— Semmi baj kicsikém. Majd meggyógyítunk!...

És fölnézett a fiatalemberre.

— Mit kell csinálni ilyenkor?

— Azt az állatorvos tudja a legjobban — fe-

lette a fiatalember. — Rögtön megnézem a telefonkönyvben, hol van legközelebb állatorvos?

Körülnézett, valószínűleg telefónt keresett a szemével. A sarkon egy patikát látott, melynek bejáratánál jelzőtábla hirdette, hogy belül nyilvános telefonállomás van...

A fiatalember erre szó nélkül elindult arrafelé.

Irén kábultan nézett utána és szinte akaratlanul símogatta a nyöszörgő kutyát...

Csak most jutott eszébe, hogy a váratlan fordulaton csodálkozzék, amely összehozta őt a fiatalemberrel. Ime, hát mégis találkozott az álomherceggel, a Prince-l, ahogy az indián nő megjósolta!...

— A Prince...! — ismételte Irén elmosolyodva, — a Prince...

A kutya felemelte rá okos, sötét szemét és vinnyogott egyet.

— Mi az? — nézett le rá Irén, — mit akarsz? Vagy téged is Prince-nek hívnak?...

Ez nem volt éppen kizárt dolog, mert Amerikában a „Prince“ nemcsak herceget jelent, de meglehetősen gyakori kutyanév is...

A fiatalember kissé soká maradt a patikában. Uglátszik, nem talált a telefonkönyvben olyan állatorvost, aki a közelben lakott volna. Vagy talán telefonálni próbált...?

Irén gondolatai visszatértek a fiatalemberhez. Lám, most hát megismerkedett vele. Beszélt vele. De mit ér az egész? Nem történt semmi, csak egy utcai incidens, aminek nincs folytatása...

— Talán be sem mutatkozik? — gondolta

magában Irén. — Tulajdonképpen nem is köteles... hiszen én csak beavatkoztam a dologba, tulajdonkép semmi közöm hozzá...

Más lenne az eset — okoskodott tovább magában — ha az enyém volna az elgázolt kutyus... És miért ne lehetne?

Lenézett a karján levő kutyusra.

Fajkutyának látszott. Vizslakölyök volt, sima, fényes szőrrel, sárgafoltos fülekkel. Engedélyszám nem csüngött a nyakán. Valószínűleg azért, mert kölyökkutya volt, nem lehetett még hat hónapos sem. New-Yorkban a kis kutyusok hat hónapos korukig engedély nélkül is élhetnek...

De hol a kutyus gazdája? A szerencsétlen állat bizonyára elcsavargott, eltévedt a gazdájától...

A fiatalember kilépett a patikából és hosszú léptekkel közeledett Irén felé.

— A legközelebbi állatorvos a 68-ik utcában van... — jelentette.

A lány habozva állt a kutyával a kezében és nem tudta, hogy mit feleljen? Mit mondjon, hogy viselkedjék? De érezte, hogy nincs idő töprengeni. Nagyot nyelt és lesütötte a szemét. Aztán megsímogatta a kis állatot és forró, reszkető hangon suttogta hozzá:

— Látod, Prince, minek szöktél el tőlem? Máskor nem foglak elengedni a szíjról...

— Szóval a kutyus a magáé és Prince-nek hívják? — kérdezte a fiatalember.

— Igen — lehelte halkan Irén.

— Kérem, tessék beülni a kocsimba és elviszem az állatorvoshoz...

Irén nem kérte magát, hanem szó nélkül beült a krémszínű autóba. A fiatalember mellé kellett ülnie, mert a roadster kétüléses volt, a hátul levő ülés le volt zárva.

A fiú babrált valamit a műszertáblán, megindította a motort, ráhágott a sebességfokozóra s az elegáns, kis kocsi olyan halk motorzúgással, ahogy a hízelgő macska dorombol, puhán elindult velük...

Irén kissé kábultan ült a helyén s úgy érezte magát, mintha álmodná az egészet. Valóban, álmaiban is látta már ezt a jelenetet. Akkor is így ült a fiú mellett, csak hogy valamivel közelebb és nem volt az ölében egy halkan nyöszörgő kutya, mint most.

A fiatalember szótlánul hajtott és komoly figyelemmel nézett maga elé. Úgy látszik, arra vigyázott, nehogy véletlenül útközben még egy kutyát elgázoljon.

De lehet, hogy nem ez a gondolat kötötte le a figyelmét. Lehet, hogy csak a lány közelléte tette ilyen szótlanná.

— Vajjon mindig ilyen szótlán? — töprengett magában Irén. — Máskor nem látszott ilyen komolynak! Vagy tapintatból hallgat, mert ilyen szerencsétlenség ért...

Szerette volna megnézni a fiú arcát, de nem mert oldalt nézni. Csak lopva vetett oldalt egy pillantást s ekkor úgy vette észre, mintha a fiú is felé nézne a szeme sarkából és most hirtelen elkapná a tekintetét...

A fiatalember most végre mégis megszólalt.

— A kutyus gyógyítási költségeit természetesen én fizetem ...

— Nem, nem — tiltakozott Irén, — az én hibám ... én engedtem el a szíjról ...

— De én gázoltam el ...

A vitatkozásnak az vetett végét, hogy odaérték a 68-ik utcába, ahol az állatorvos lakott. A fiatalember lelassította a kocsit és nézte a házzámoikat, majd odakormányozta a roadstert az egyik ház kapuja elé. A kapun üvegtábla jelezte, hogy az állatorvos itt rendel.

A fiatalember kiszállt a kocsiból és kíségette Irént. Közben önkéntelenül megérintette a lány kezét. Irén érezte, hogy melegség fut át a testén.

— Szabad? — mondta a fiatalember udvariasan és kitérte a karjait a lány előtt, mintha meg akarná ölelni. Persze, nem ez volt a célja, csak a kutyust akarta előzékenyen átvinni a tulajdonosnőtől.

Irén azonban mégis szinte belepirult.

— Nem, nem — tiltakozott, — a beteget én magam viszem be ...

— Kérem — felelte udvariasan a fiatalember és előrement. Az állatorvosi rendelő közvetlenül a kapu alól nyílt.

A fiatalember becsöngetett.

Egy inas beengedte őket s pár pillanat múlva már a szemüveges állatorvos előtt álltak.

A veterinárius komolyan megvizsgálta a kis jószágot, aztán megállapította a diagnózist.

— El van törve a lába ... És lehet, hogy belső sérüléseket is szenvedett ...

Az ujjaival nyomkodta a kis állat testét, mire Prince keservesen felnyögött.

— Ahá — mondta az állatorvos — itt az oldalon... ezen a ponton... nagyon érzékeny...

Irén megrémült. Szegény, kis állat, talán el is fog pusztulni! Alig lett az övé és máris elvesztit!

— Prince... — mondta lágyan, remegő hangon — Prince, drágám...

A kutyus bánatosan, megtört pillantással nézett rá.

Irén nehezen lélegzett és a szeme fényes lett.

— Meg lehet menteni...? — kérdezte halkán, szorongva az állatorvostól.

— Rendbehozzuk — felelte biztatóan a veterinárius, — csak tessék itthagyni nálam... Itt, a hátsó helyiségekben, van egy egész kis kutya-szanatórium...

— És mennyi ideig tart?

— Két-három hét mindenestre kell hozzá...

— Helyes — szólt közbe most a fiatalember, — a kutyus itt marad és a számlát tessék hozzámm küldeni.

— Milyen névre, kérem? — kérdezte az állatorvos.

— James Welsh, junior — mondta meg a fiatalember és bediktálta a címét is:

— East 82-ik utca...

— Tehát James Welsh a neve — gondolta magában Irén — Jimmynek hívják...

A fiatalember elbúcsúzott az állatorvostól, aki fokozott udvariassággal kísérte ki őket. Utánuk jött az ajtóig s még ott is megismételte buzgón:

— Nem lesz semmi baj, kérem... Rendbejön minden...

Irén nem is hallotta, hogy mit beszél.

— Jimmy Welsh... Jimmy Welsh... — muzsikált a szívében a név, de ugyanakkor valami különös szorongást is érzett — hol hallottam, hol olvastam ezt a nevet...?

Jimmy odafordult hozzá az utcán.

— Ha megengedi, most hazaviszem. Hová? Irén megmondta a címét.

— East 82-ik utca. A Lexington és Park Avenuek között.

Jimmy Welsh felnevetett.

— Hát nem furcsa? Szomszédok vagyunk és mostanáig még csak nem is láttuk egymást...

Irén is elmosolyodott.

— Csakugyan érdekes... Hogy eddig még nem is láttuk egymást.

Jimmy gyöngéden besegítette a lányt a kocsiba és melegen mondta:

— Remélem, ezután kipótoljuk... Át lehet telefonálni magához?

— Mért nem? A telefonszám Stuyvesant 9-7727...

— Köszönöm.

Jimmy Welsh felírta a noteszébe. Aztán megindította a kocsit. Néhány perc múlva ott voltak a ház előtt.

— Kár, hogy ilyen rövid az út — mondta Jimmy, mikor Irén kiszállt a kocsiból.

— Kárl — mosolygott a lány.

— Nem akar még valahová menni?

— Nem...

— Hát hová készült tulajdonképpen, mikor elindult hazulról?

— Hová? — kérdezte Irén maga is gondolkozva és hirtelen a retiküljéhez kapott — hja, persze, ezt a levelet akartam feladni... Itt van még.

— Helyes. Akkor elmegyünk a postaládáig... két utcával lejjebb...

— Nem olyan sürgős — mosolygott Irén, — különben is, valamit még hozzá akarok írni...

— Hát akkor... a viszontlátásra! Good night, dear!

V.

Irén mámorosan dolgozott másnap a Peacock Hat Companynál. Alig figyelt a munkájára, nem is tudta, hogy mit csinál. A modellek mégis kitűnően sikerültek. Egyik szebb lett, mint a másik. Irén néha úgy érezte, mintha rózsaszínű ködfelhő gomolyogna körülötte. A felhőt azonban időnként távoli villámfény hasította keresztül.

— Jimmy Welsh! — gondolta ilyenkor Irén, — valahol olvastam ezt a nevet...

Este, mikor bábaért a lakására, hirtelen eszébe jutott. Persze, hogy olvasott róla. Már azt is tudta, hogy hol. A Mac Calls' Magazinban, amit azért forgatott néha, mert a novellákon és képeken kívül divat is volt benne, a legújabb ruha- és kalapformák. Ugyanennek a magazinnak tár-

sasági rovata is volt, melyben a „society“ életének újdonságai jelentek meg kiszínezve. Itt olvasta valamelyik számban azt, hogy James Welsh, jr., az egykori iparkirály örököse, eljegyezte Claudiát, a szintén előkelő Stuart-Whitney-ház örökösőjét... Irén izgatott lett és elkomorodott, mikor ez eszébe jutott. Tehát Jimmynek menyasszonya van. Persze, erről nem szólt neki. Igaz, hogy nem is volt idő arra, hogy ezt elmesélje, de valószínű, hogy egyébként sem árulta volna el. A férfiak — különösen az ilyen előkelő fiatalurak — szeretnek kettős játékot játszani...

A szekrény tetején ott voltak a magazinok, amelyeket rendszerint nem dobott el, hanem összegyűjtötte őket. Meg kell keresni, meg kell találnia azt a számot, amelyben erről olvasott. Talán tévedett! Talán más valakiről van a cikkben szó...?

Lucas-en kezdett kutatni. Félóráig keresgélt, lapozott, míg végül a magazinok között — legálul — megtalálta azt a számot, amit keresett.

Nem, nem tévedett. Ott volt a társasági rovatban szóról szóra az egész história. Még Jimmy fényképe is benne volt. Kis kép volt, alig lehetett róla Jimmyre ismerni.

Irén gyöngeséget érzett egész testében. Milyen reménytelen is tud lenni néha az élet! Az ember nem is érti ilyenkor, hogy mire való az egész? Miért küzdünk, törekszünk valamire? Minek hurcoljuk végig testünket ezen a hosszú golygatóúton, melyet a csalódások tüskéi borítanak...

Csöngetés riasztotta fel. A telefon csöngetett. Irén fáradtan vette fel a kagylót.

— Hallól! Itt Jimmy beszél...

— Igen. Mi tetszik?

— Az előbb beszéltem az állatorvossal. Azt mondja, hogy Prince jobban van. Nincs semmi belső sérülése. Csak a lába tört el. Azt pedig könnyű megreparálni. Ebesont beforr...

— Igen...

— Nem is örül neki?

— Dehogynem.

— Nem nagyon érezni a hangján. Inkább úgy hangzik, mintha sírna.

— Ugyan — felelte Irén idegesen, — miért sírnék? Nagyon is örülök.

— Akkor rendben van...

Kis csönd támadt a telefonban. A csöndet a lány hangja törte meg, amint váratlanul azt mondta:

— Egyébként gratulálok magának.

— Mihez?

— Az eljegyzéséhez. A Stuart-Whitney-lánnyal...

Jimmy mosolygott a telefóndrót másik végén. Ez a mosoly benne bujkált a hangjában is.

— Köszönöm! De elkésett a gratulációval. Ennek már vége. Hónapokkal ezelőtt felbontottuk az eljegyzést...

— Miért? — kérdezte Irén elakadó lélegzettel.

— Mert nagykorú lettem.

— Nem értem...

— Csak azért mentem be az egész dologba —

zengett és nevetett Jimmy hangja a telefóndróton keresztül, — mert a nagybátyám, aki egyben a gyámom is volt, kívánta... Nem akartam vele ellenkezni, mert különben nem juthattam volna simán az örökségemhez... De amint átvettem a vagyont, a saját lábamra álltam és most úgy rendezem be az életemet, ahogy nekem tetszik... De beszéljünk komolyabb dolgokról! Mit csinál ma este? Van kedve találkozni velem?

Most már a lány hangja is kacagva szállt végig a telefóndróton.

— Hogy van-e kedvem találkozni magával, Jimmy? Ne kérdezzen ilyen könnyűt!

— Helyes. Akkor magáért megyek az autóval.

— Hol van most?

— Itthon. És ha éppen tudni akarja, nekem is az utcára nyílik a lakásom és ha az ablakhoz jönne, rögtön láthatnánk is egymást...

Irén határtalanul boldog volt.

— Nem, nem, most kócos vagyok...

— Akkor fésülködjék meg és jöjjön ki. Mire kilép a kapun, a kocsí ott fog állni maga előtt...

Tíz perc múlva Irén kilépett az utcára. A krémszínű roadster valóban ott állt pont a kapuja előtt. És Jimmy mosolyogva, kalap nélkül és fütyörészve ült a volán mellett...

— Hová megyünk? — kérdezte a lánytól. — Hová parancsol?

— Azt mondta, hogy Prince jobban van — mosolygott Irén, — talán nézzük meg mindenképp előtt a betegünket...

— Helyes — bólintott Jimmy, — magam is

állatbarát vagyok... Elmegyünk az állatorvoshoz...

Megindította a roadstert és néhány perc múlva már ott voltak a veterinárius rendelőjében. Az állatorvos előhozta Princet.

A kis, fekete dög vidám ugatással üdvözölte a látogatókat. Jól nevelt kutyus lehetett, mert udvariasan kezet nyalt mindkettőjüknek. Úgy látszik, megérezte a feléje áradó szeretetet, mert végtelen hálával csóválta a farkát és úgy ugatott, mintha csak köszönetét akarta volna kifejezni a gondoskodásért...

Irén gyöngéd szeretettel simogatta meg Princet. Melegséggel és örömmel töltötte el, hogy a kutyus szünni nem akaró hálával igyekezett megnyalni a kezét és egészen úgy viselkedett, mintha Irén valóban az úrnője lett volna...

Mikor kijöttek az állatorvostól, Jimmy azt mondta:

— Most pedig menjünk el vacsorázni...

Az autó újra megindult velük és a Broadway egyik mellékutcájába vitte őket. Egy előkelő étterembe mentek, ahol jól öltözött közönség, pazar berendezés, tompított világítás és finom, halk zene fogadta őket. Egyike volt ama vendéglőknek, ahol vacsora után táncolni is lehet...

Jimmy elég jó táncosnak bizonyult és amikor a jazz forró ritmusára magához szorította a lány hajlékony derekát, Irén úgy érezte, hogy jó lenne, ha sose kellene többé ebből a gyönyörű álomból felébredni...

Olvan boldognak érezte magát, mint még soha.

Az árca kiszínesedett, egész testét forróság öntötte el.

— Milyen meleg van itt! — rebegte.

— Jó, kimegyünk — felelte Jimmy, — de nem viszem még haza. Kocsikázzunk egy küssé...

— Nem, inkább sétálni szeretnék...

Jimmy ebbe is beleegyezett. Kimentek a fényárban úszó Broadwayra, karonfogva sétáltak a csillogó lámpák alatt a sodródó sokaságban. Irént olyan érzés fogta el most, mintha egy titokzatos mesevilág színes karneváljába került volna. Mintha az egész tér egyetlen, hatalmas bálterem lenne...

Valaki köszönt feléjük. Tolakodóan köszönt és intett Jimmynek, hogy beszélni akar vele.

— Pardon, egy pillanatra... — mondta Jimmy, — egy barátom...

Megállt a másikkal, de nem mutatta be Irénnek. A lány kis zavarral félrelépett és várt.

Jimmy csak néhány pillanatig beszélgetett, aztán újra csatlakozott Irénhez és mentegetődzve mondta:

— Bocsásson meg, hogy nem mutattam be ezt az urat... De nem olyan ember, akivel maga szóba állhat...

— Miért? — kérdezte Irén mosolyogva, — börtönben ült? Vagy ragályos beteg?

Jimmy azonban nem viszonzta a tréfás hangot.

— Nem — felelte elkomolyodva — nem büntetett előéletű és nem is leprás. Csak éppen, hogy

nem jellemes ember. Folyton hazudik. Én pedig utálok és megvetem a hazugságot. Akit egyszer rajtacsípek, hogy hazudott, az nem számít többé előttem...

Irén hirtelen valami szorongást érzett. Jimmy olyan határozottan és kegyetlenül mondta az utolsó szavakat, hogy Irén megijedt: mi lesz, ha Jimmy rájön, hogy ő hazudott neki? Ha kiderül, hogy Prince sose volt az övé! Hogy ilyen ravasz hazugsággal ismerkedett meg vele...

Úgy érezte, mintha egy sötét felhő borult volna az agyára. Aggódva kapkodott valami mentőgondolat után.

— Miért lett egyszerre ilyen szótlan? — kérdezte Jimmy.

— Oh, semmi — felelte a lány és végigsimított a homlokán, — azt hiszem, kissé megfájdult a fejem...

— Gyakran szokott fájni?

— Nem, csak most... igazán, nem is értem, hogy mitől... nem kellett volna vacsoránál azt a bort rendelni...

— Hazaviszem — ajánlotta sajnálkozva Jimmy.

Beültek a kocsiba. Útközben Irén azt gondolta magában:

„Nem szabad neki sose megtudni, hogy Prince nem volt az enyém... Hogy milyen aljas komédiát játszottam előtte...!”

„Nem fogia sose megtudni!” — határozta el magában, mikor a krémszínű roadster megállt velük a ház előtt.

Kissé megnyugodva, mosolyogva fogott kezét Jimmyvel.

— Szép álmokat, édes — mondta a fiú.

— Szép álmokat, Jimmy. Good night, dear...

VI.

Úgy látszott, hogy Jimmy valóban sosem fogja megtudni. Ugyan, ki mondaná meg neki? Csak egy lény volt, aki elárulhatta volna, maga Prince, a kis kutyus azonban nem nyilatkozott, sőt mintha határozottan Irén pártjára állt volna! Úgy hízelt a kis dög a lánynak, hogy Jimmynek eszébe sem jutott kételkedni, kicsoda is Prince gazdája?

Igaz ugyan, hogy Prince fondorlatosan megnyalta Jimmy kezét is és úgy nézett fel rá, mintha közölni akart volna vele valamit, de szerencsére nem tudott beszélni...

Ezután boldog napok és még boldogabb esték következtek. Az állatorvosnál való látogatás után elmentek egyszer színházba, egyszer egy revüt néztek meg, ami azért volt fontos, mert ezek a káprázatos, nagy newyorki revük nemcsak színnel, tánccal, zenével szórakoztatják a nézőt, de egyben a hölgyek számára felvonultatják a legújabb divatot is. A revü megnézése Irén számára néhány ragyogó kalap-ideát jelentett...

Máskor moziba mentek, a Broadwayn levő hatalmas mozi-katedrálisok egyikébe, ahol szimfo-

nikus zenekar vezeti be az előadást és a moziképhez simuló színpadi részben száztagú balett táncol...

Irén úgy érezte ezekben a napokban, hogy mennyország még sincs olyan messze a földtől, mint ahogy az emberek képzelik.

Egy nap azonban szívdobogtató ijedség lepte meg.

Jimmy ugyanis váratlanul azt kérdezte tőle:

— Irén, dear, nem akarja Princet eladni?

— Miért adnám el? — kérdezte megütődve a lány.

— Mert a házban, ahol lakom, elveszett egy lakónak a kutyája s szeretne venni egy hasonlót... Az elveszett vizslakölyök volt, ugyanolyan, mint Prince... Az illető nagyon szerette a kutyát, gazdag ember s minden pénzt megadna, ha egy ugyanolyan kutyát kaphatna... Az elveszett állat leírása teljesen ráillett Prince-re s ezért jutott eszembe az egész...

Jimmy közönyösen mondta ezeket, mint teljesen jelentéktelen szavakat, Irén mégis úgy érezte, hogy a szeme sarkából figyeli őt!

Lehet azonban, hogy nem is figyelte, csak Irén érezte magában a bűntudatot s ez reszketett végig az idegein...

Ha most Jimmy véletlenül megfogná a kezét, akkor bizonyosan rájönne mindenre. Könnyen megállapíthatná, hogy a keze reszket s hogy a pulzusa olyan gyorsan ver, mintha megőrült volna az egész vérkeringése...

A hangjára azonban vigyázott Irén. A hang-

Ján mégis sikerült valahogy uralkodnia, sőt egy halvány mosoly is megjelent a szája szélén, mikor látszólag nyugodtan válaszolt:

— Minden vizslakölyök egyforma! Prince pedig nem eladó...

Jimmy helyeslőleg bólintott.

Megértéssel vette tudomásul, hogy Irén ennyire ragaszkodik Prince-hez. Lehet, hogy tulajdonképpen csak ezt akarta megtudni...

Irénnek azonban nem volt nyugta többé.

A hazugság üldözni kezdte. Úgy követte, mint egy sötét árnyék, mely hozzá van növe az üldözött testéhez és nem lehet elfutni előle.

Mindig akadt valami apróság, ami a bűnre figyelmeztette és újra, meg újra feldúlta a nyugalmát.

Egy nap, mikor a földalattin jött haza a munkából és szórakozottan forgatta a kezében az ujságot, egy híren akadt meg a szeme.

HAZUGSÁG, MINT VÁLÓOK.

A newyorki felső törvényszék megsemmisített egy házasságot, mert bebizonyosodott, hogy az asszony a házasság előtt megtevesztette férjét és ezzel a megtevesztéssel bírta rá, hogy házasságra lépjen vele. Kiderült, hogy az asszony házasságuk előtt életkorára, személyi adataira és egyéb körülményekre nézve valótlanságokat hitetett el a férfinel...

A többi, ami a cikkben volt, már alig értette Irén. Bágyadtan hunyta le a szemét és idegesen gyűrte össze kezében az ujságot.

„Igaza van a bíróságnak“ — gondolta magában — „nem lehet a boldogságot hazugságokra építeni... Előbb-utóbb úgy dől össze az egész, mint egy kártyavár...! Még ha meg is kérné Jimmy a kezemet, még ha el is akarna venni feleségül, nem mehetnék hozzá ezzel a hazugsággal a hátam mögött. Hiszen folyton reszketnem kellene, hogy kiderül. És akkor mindig a szememre vethetné...“

Nem is tudta, hogyan ért haza a lakására? Töprengett, nem tudott másra gondolni és nem tudott kiutat találni a problémából. Persze, a legegyszerűbb volna bevallani mindent. Dehát ez szégyenteljes dolog volna! Bevallani azt, hogy ő maga forszírozta az ismerkedést? Hogy azért folyamodott ilyen alacsony praktikához, mert anynyira vágyott a fiú ismeretsége után? ... Melyik lány vállaná be az ilyesmit?

És ha már megalázná magát és bevallana mindent — kérdés, hogy Jimmy megértene-e és megbocsátaná-e?

Irén előtt feltűnt a fiú elkomolyodott arca, amint egyszer kijelentette:

— Utálom és megvetem a hazugságot. Akit egyszer rajtacsípek, hogy hazudott, az nem számít többé előttem...

— Nem, mégse — gondolta magában, — nem lehet neki bevallani! ... Okosabb, ha nem vallok be neki semmit...

Megmosdott, rendbehozta magát és látszólag teljesen nyugodt volt már, mikor Jimmy este érte jött.

Az állatorvoshoz mentek megint, ahol Irént újabb ijedelem fogta el. A veterinárius ugyanis vidáman, a kezét dörzsölve jelentette ki:

— Prince lába már úgyszólván rendben van. Holnap leveszem róla a sánt és hazavihetik...

Irén minden erejét összeszedte, hogy örvendő arcot tudjon mutatni. Belül — a szívében — azonban, mintha megannyi gyászharang kondult volna meg:

— Be sem vihetem Princet a házba — rebent át az agyán a kétségbeesés — akkor mindjárt kiderül, hogy nem az enyém! Hiszen abban a „rooming house“-ban, a házirend szerint, nem is lehet kutyát tartani... Egy percre sem túrné a háziasszony, hogy ugasson és zavarja a többi lakót... Most már igazán vége mindennek!...

Egész éjszaka töprengett, hogy valamilyen megoldást találjon. De nem jutott semmi okos gondolatra. A nappal sem hozott mentő ötletet a számára. Annyira ideges lett, hogy egymásután rontotta el a kalapmodelleket. A főnök rá is szólt!

— Miss Em! Mi van magával!? Mi lelte, hogy olyan szórakozott?...

Mikor hazaért, fáradtan lehanyatlott a diványra. Töprengve, tanácstalanul feküdt ott, mikor megesenült a telefon.

Jimmy hangja hallatszott a kagylóban.

— Az állatorvos felhívott és közölte velem, hogy ma már hazavihetjük Princet...

Irén dobogó szívére szorította a kezét. Nem tudott felelni

— Mi az? — hallatszott újra Jimmy hangja,
— mért nem felel drágám? Mi baj van?

— Nem érzem jól magam — sóhajtott Irén
— nem tudok most Princért elmenni. Ma nem
tudok sehová sem menni...

Okosabb nem jutott eszébe, hogy elodázza az
ítéletet! Talán így még sikerül egy napot nyer-
niel Egy napi gyötrelmes boldogságot! Aztán
vége mindennek...

De Jimmy hangja rögtön lerombolta ezt a re-
ményét is.

— Akkor magam megyek el Princért. Elho-
zom magának, drágám. Biztos mindjárt jobban
fogja érezni magát, ha meglátja...

VII.

Irén a szobájában ült és lehúnyta a szemét.
Hallotta a krémszínű autó zúgását, ahogy meg-
állt a ház előtt. Most hozza Jimmy haza Prin-
cet...

Jaj, csak ne lássa meg a háziasszony, mert ak-
kor rögtön rászól, hogy nem szabad kutyát be-
hozni a házba...

De Jimmy ekkorra már be is lép az ajtón
Princceel.

— Itt van — mondta vidáman, — meg van
reparálva! Egészen olyan, mintha új volna...

Prince odarohant Irénhez, körülgrándoza.
Csóválta a farkát és egyet-egyet vakkantott.

— Jaj — sikít át a gondolat Irén szívéen —

mindjárt bejön a háziasszony és kiderül minden...

Jimmy pedig, aki először van most Irén lakásán, körülnéz a szobában. Bizony, egyszerűen berendezett szoba! A szomszédos apartment ház fényűző lakásaihoz képest szegényes. De van ebben a lakásban valami, ami szebb, gyönyörűbb mindennél...

Nézi a piruló lányt és a karja gyöngéden köréje fonódik.

— Irén... drágám... — mondja Jimmy, — beszéljünk valami okos dologról...

— Nem... tudom... miről? — suttogja Irén, ahogy kábultan visszaadja a csókot.

— Például, hogy mikor tartuk meg az esküvőt?

Irén visszahúzódik, kiegyenesedik. Jaj, mintha a háziasszony lépéseit hallaná! Mindjárt bejön, mindjárt kiderül a hazugsága...

De nem, a háziasszony tovább megy a folyosón.

Még van egy perc a boldogságra! Mindegy, nem lehet tovább halogatni a vallomást...

— Jimmy — kezdi Irén elszántan, — én hazudtam neked...

Jimmy szemöldöke összehúzódik, a hangja is furcsa, idegen lesz egyszerre.

— Mit hazudtál?

— Hazudtam... — mondja Irén nedvesen fénylő szemekkel és sírás büjkál a hangjában. — Prince... nem az enyém... nem is volt soha...

Jimmy arca olyan hideg lesz, mint egy vizsgálóbíróé.

— És miért hazudtál?

— Csak... — leheli Irén halkán, olyan hangon, mintha könnyeket nyelne, — mert meg akartam ismerkedni veled...

És Irén lehunyja a szemét, mert nem akarja látni, ahogy Jimmy szó nélkül kifordul a szobából. Várja, hogy mikor hallja az ajtó csapódását. De nem ezt hallja, hanem Jimmy halk nevetését.

— De drágám... én tudtam, hogy hazudtál...

Irénnek tágranyílik a szeme.

— Tudtad?... Honnan tudtad?...

Jimmy szerelmesen nyúl Irén keze után.

— Onnan, drágám, hogy Prince az én kutyám volt. Egy barátomtól kaptam ajándékba. Attól, akivel akkor találkoztunk este... és akit nem mutattam be, nehogy kiderüljön Prince származása...

*

Jimmy szerelmesen nyúlt Irén keze után, de az durcásan elhúzódtott.

— Nem kell mindenkinek látni, hogy nászutasok vagyunk — zsörtölődött Irén.

— De hiszen már sötét van, nem látja senki — mosolygott Jimmy és átölelte Irént.

A tengerparton ültek, a homokban. Itt fürödtek délután. Most már este volt, a csillagok ragyogtak a fejük fölött, de még mindig itt ültek

a kellemes, édes, nyári szellőben és hallgatták a távoli hullámok csobogását.

— Jim — szólalt meg Irén elgondolkozva később, — csak egyet nem értek... Ha Prince a te kutyád volt, hogy került mégis az autód alá?

— Úgy, hogy kivettem a kocsiból és a bolond jószág, ahelyett, hogy a járda felé szaladt volna, pont a kocsi elé futott...

— Hát mért tetted ki? — kérdezte Irén csodálkozva — és honnan gondoltad, hogy a járda felé fog futni?

Jimmy egy pillanatig habozott, mint akinek nagyon nehezére esik a válasz, aztán mosolyogva mondta:

— Mert az volt a szokása, hogy minden idegen után futott, különösen nők után... Te éppen arra mentél... Meglátni téged és utánad hajtani a roadsterrel egy pillanat műve volt... És akkor kivettem Princet a kocsiból... Azt hittem, hogy utánad fog futni és így megismerkedhetünk...

A hátuk mögött ugatás hangzott. Prince vidáman, vad farkcsóválással rohant feléjük a homokban...

*

Irén a férje ölébe hajtotta fejét és felnézett az ég sötétkék bárnyára, melyen a csillagok apró briliánsai ragyogtak.

— Mindegy — mondta álmodozva, boldog, vak hittel — ha másképp történt volna... akkor

is találkoztunk volna... Meg volt írva a csillagokban. A jósnő megmondta!...

Jimmy mosolygott. Irén a sötétben is meglátta a kissé hitetlen mosolyt.

— Ne neved, édes — mondta lágy szemrehányással, de boldogan — a csillagok nem hazudnak...

VÉGE.

A Világvárosi Regények legközelebbi számát

JUHÁSZ LAJOS

írta, címe

A KORONATANÚ.

Kényszerűségből gyilkosság koronatanujává lesz egy betörő. Annak a története perog le előttünk az írótól megszokott valóságossággal. Lélekzetelláítóan izgalmas fordulatok során viszi az olvasót a cselekmény a regény utolsó soráig.

283. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY.

VÍZSZINTES:

2. Mámoros elmélkedés Petőfi:
«Meredek a pincegádor» c.
költményéből (folytatása
1. a 11. függ. sorban)
6. Fogadásokat lehet itt kölni
9. Képviselői megbízatás
10. Te meg én
11. Híres vasgyár van itt
12. Férfinév
13. Istenség
14. Kezdetől a befejezésig
15. Bónyi monogrammjá
16. Cukor nyersanyaga
18. Féldrágakő
19. Érzékszerv.
20. Villámska
21. Tág
22. Angol politikus
24. Bankvezér
28. Félziget
29. Magyarul: tenger
30. ...konstruál, újjáépít
31. Tengeri rabló, magánhang-
zók híján
32. Vegyület
34. Vulkán
36. Egri várkapitány volt
37. Azonos betűk
38. Intrikus a «Niebelungen-
lied»-ban
41. Rangjelző szócska
42. Vásárolta
43. Idegen folyó
44. Tagadószo

45. Őrséget cserél vele
47. Orosz folyó

FÜGGŐLEGES:

1. 999
2. Otthonába érkezik
3. Angol kötőszó
4. OD
5. Csongrádi nagyk.
6. Biztos, pesti nyelven
7. Görög betű
8. An dem
11. A 2. vízsz. folytatása
14. Várady Antal
15. Ókorban nagy épület állt
itt
17. Amerikai fűtenger
20. Ipari növény
23. «Der» dat vusa
24. Erdi futball egyet
25. Hüvelyes vetemény
26. Fogyasztásra alkalmas az
ilyen gyümölcs
27. Ruha
28. Görög földterület
33. Húros hangszer, név-
elővel
35. Idegen női név
36. Mégis
39. Táplál
40. Iskolatípus
43. Kalapmárka
- 44a. Tojás, más nyelven
46. A 20. függőleges massal-
hangzói

A 282. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Vízszintes: 1. Ütemes, 7. Bu, 10. Tán a tudománynak éljek?
11. P. t., 12. Veri, 13. Ami, 14. Lugosi, 16. Srác, 17. Adele, 18.
Diana, 19. Tóni, 20. Bak, 21. Ist, 22. Madonna, 24. No, 25. Bírás
26. Ak, 27. Akarnok, 28. Akó, 29. Ion, 30. Szét, 31. Piros, 33.
Száll, 34. Inas, 35. Ezerjő, 36. Adj, 37. Alag, 38. Es, 41. Eb, 42.
Legyez.

Függőleges: 1. Őt, 2. Távoli, 3. Enese, 4. Mari, 5. Eti, 6. SU,
8. Ulica, 9. A tudósok mind szegények, 10a. Dara, 11. Platina, 15.
Gent, 16. Sikos, 18. Dadák, 20. Baron, 22. Minos, 23. A kotlós,
25. Briós, 28. Az ár, 30. Szegye, 31. Piave, 32. Rajz, 33. Szany.
35. Elég, 37. Age, 39. El, 40. Ez.

283. számú keresztrejtvény

1	↓	3	4	5	↓	6	7		8	↓
9								■	10	
11			■	12					■	
13		■	14					■	15	
16		17		■		■	18			
19			■	20			■	■	21	
	■	22	23			■	24	25		
↓	26					27				↓
28				■	29				■	
30		■	■	31			■	32	33	
34			35	■		■	36			
37		■	38	39		40		■	41	
	■	42					■	43		
44	44a	■	45				46			
↓					↓				47	

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK-ben

az egymásután sorrendjében a következő íróktól jelent meg egy, vagy több eredeti regény:

Faragó Sándor. Forró Pál, Ifj. Lovászy Márton, Babay József, Németh Károly, Innocent Ernő, Tersánszky J. Jenő, Leleszy Béla, Moly Tamás, Kulcsár Miklós, Kellér Andor, Bibó Lajos, Ternay István, Békeffi József, Tamás István, Görög László, Orbók Áttila, Baróti Zoltán, Komor István, Fekete Oszkár, Lestyán Sándor, Diószeghy Miklós, Egly Antal, Aszlányi Károly, Németh Andor, Császár Géza, Gál Imre, Bedő Géza, Urai Dezső, Kertész Mihály, Kelemen Kálmán, Szánthó Dénes, Faludi Kálmán, Kolozsvári Andor, Péczely József, Szeredy S. Gusztáv, Polgár Rezső, Gosztonyi Adám, vitéz Vadady Albert, Nagy Károly, László Ferenc, Boros Pál, Rejtő Jenő, Csüdes Geza, Gárdos Ferenc, Magyar Tibor, Büky György, György László, Juhász Lajos, Bálint László, Szentgyörgyi Ferenc, Bozzay Margit, Nógrádi Béla, Akos Miklós, Szabó Jenő, Bendi Imre, Dobó Iván, Erdődy János, Gyárfás Miklós.

Az utolsó 25. szám a következő:

- 259. SZEREDI S. GUSZTÁV: Három mesterfogás
- 260. ERDŐDY JÁNOS: Egy ország eladó.
- 261. AKOS MIKLÓS: A bűnbak
- 262. GOSZTONYI ADAM: Egy fogadás története.
- 263. GÖRÖG LASZLO és JUHASZ LAJOS: Rejtett nyomokon.
- 264. TERNAY ISTVAN: Az expresszvonat
- 265. IFJ. LOVASZY MARTON: A remek ötlet.
- 266. NÓGRÁDY BÉLA: A fehér légió.
- 267. NAGY KAROLY: A reklámherceg.
- 268. GOSZTONYI ADAM: Vérszomjas Jack póré.
- 269. GÖRÖG LASZLO: Amikor már késő...
- 270. AKOS MIKLÓS: A császár nadrágja.
- 271. GYARFÁS MIKLÓS: Kató revolvere
- 272. ERDŐDY JÁNOS: Vőlegényem, a gangszter.
- 273. LELESZY BÉLA: A nehéz kenyér.
- 274. JUHASZ LAJOS: Ostrom az aranyvár ellen.
- 275. GÖRÖG LASZLO: Halálkeringő.
- 276. GOSZTONYI ADAM: A szerencsés aranyások.
- 277. NÓGRÁDI BÉLA: A cépember szive.
- 278. ERDŐDY JÁNOS: Saját tudósítónktól.
- 279. AKOS MIKLÓS: Halott a vonaton.
- 280. DOBÓ IVÁN: M'ért öl'ek meg Petterson-t?
- 281. CSÜDES GÉZA: A világsoda.
- 282. LELESZY BÉLA: A szoknyás serif.
- 283. GOSZTONYI ADAM: Utcai ismeretség.

